

60
ΧΡΟΝΙΑ
ΚΥΠΡΙΑΚΗ
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
1960 - 2020

15 Σεπτεμβρίου 2020

Α. Ε. Πρόεδρο της Κυπριακής Δημοκρατίας
κ. Νίκο Αναστασιάδη,
Προεδρικό Μέγαρο,
Λευκωσία.

Εξοχότατε κύριε Πρόεδρε,

**Θέμα: Προτάσεις Δημοκρατικού Κόμματος για την πορεία της κυπριακής οικονομίας
ενόψει της οικονομικής κρίσης που προκαλεί η πανδημία του COVID-19**

Δυστυχώς η πανδημία του Κορωνοϊού (COVID-19) έχει οδηγήσει στη σημαντική συρρίκνωση της παγκόσμιας οικονομίας και αυτό το γεγονός αναπόφευκτα επηρεάζει και την Κύπρο, ιδιαίτερα σε ότι αφορά τον νευραλγικό τομέα του Τουρισμού και όλες τις σχετιζόμενες με αυτόν επιχειρήσεις.

Επιπρόσθετα, τα περιοριστικά μέτρα που αφορούν τη διακίνηση και την εργασία, που ορθώς έχει λάβει το κράτος, σε μία προσπάθεια να σπάσει η αλυσίδα της μετάδοσης του ιού, έχουν οδηγήσει στη αναπόφευκτη συρρίκνωση της επιχειρηματικής δραστηριότητας και σε άλλους τομείς της οικονομίας μας.

Υπενθυμίζουμε πως, από την πρώτη στιγμή, η δική μας εκτίμηση ήταν πως οι επιπτώσεις στην κυπριακή οικονομία και η συνεπακόλουθη οικονομική ύφεση θα ήταν σημαντικές.

Δυστυχώς, παρά τα μέτρα στήριξης των εργαζόμενων και των επιχειρήσεων, τα οποία έχει προωθήσει η Κυβέρνηση με τη στήριξη της Βουλής, η κυπριακή Οικονομία παρουσιάζει μία ανησυχητική πορεία, ιδιαίτερα σε ότι αφορά την **αύξηση της ανεργίας και τη σημαντική αύξηση του δημόσιου χρέους και του δημοσιονομικού ελλείμματος.**

Δημοκρατικό Κόμμα

Γρίβα Διγενή 50, 1080 Λευκωσία
Τηλ. 22873800, Φαξ. 22873801, E-mail: diko@diko.org.cy

www.diko.org.cy

60
ΧΡΟΝΙΑ
ΚΥΠΡΙΑΚΗ
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
1960 - 2020

Υπενθυμίζουμε πως με βάση τις προβλέψεις της Κυβέρνησης, οι οποίες περιλαμβάνονταν στο Στρατηγικό Πλαίσιο Δημοσιονομικής Πολιτικής 2017, το δημόσιο χρέος θα έπρεπε να είχε μειωθεί ως ακολούθως:

- 97,8% του ΑΕΠ το 2018
- 90% του ΑΕΠ το 2019
- 85,6% του ΑΕΠ το 2020

Σε αντίθεση με τις τότε προβλέψεις και σχεδιασμούς της Κυβέρνησης, το 2018 η Κύπρος παρουσίασε δημόσιο χρέος 101% του ΑΕΠ και το 2019 δημόσιο χρέος 96% του ΑΕΠ.

Σημειώνουμε πως, η Κύπρος έκλεισε το 2019 με το χειρότερο δημοσιονομικό έλλειμμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και με ένα από τα χειρότερα δημόσια χρέη.

Επιπρόσθετα, ο Υπουργός οικονομικών έχει παραδεχθεί ενώπιον της Επιτροπής Οικονομικών της Βουλής, χτες, 14.9.2020, ότι το 2020 θα κλείσει με το δημόσιο χρέος να ανέρχεται στο 120% του ΑΕΠ.

Σημειώνεται ότι με βάση τα στοιχεία της στατιστικής υπηρεσίας, το δημοσιονομικό έλλειμμα για την περίοδο Ιανουαρίου -Ιουλίου 2020 ανέρχεται ήδη στο €1 δις (ή 4.3% του ΑΕΠ).

Παράλληλα, το Υπουργείο Οικονομικών εκτιμά ότι η συρρίκνωση της κυπριακής Οικονομίας θα φτάσει το -7% του ΑΕΠ για το 2020, ενώ η ανεργία προβλέπεται να ξεπεράσει το 9%.

Η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου εκτιμά στο Οικονομικό Δελτίο του Ιουνίου πως η συρρίκνωση της κυπριακής Οικονομίας προβλέπεται να αγγίξει το -7.3% του ΑΕΠ με το βασικό σενάριο και το -9.9% του ΑΕΠ στην περίπτωση που τον Οκτώβριο εμφανιστεί ένα νέο κύμα Κορωνοϊού και απαιτηθούν νέα περιοριστικά μέτρα.

Σε τέτοια περίπτωση, δηλαδή σε περίπτωση που επιβεβαιωθεί το ακραίο σενάριο της Κεντρικής Τράπεζας, η κυπριακή οικονομία θα αντιμετωπίσει τη μεγαλύτερη ύφεση στην ιστορία της μετά το 1974.

Σημειώνεται ότι, οι εκτιμήσεις της κυβέρνησης προβλέπουν πως το δημόσιο χρέος δεν θα αυξηθεί πέραν του 120% του ΑΕΠ για το 2020. Αντίθετα μάλιστα, το Υπουργείο Οικονομικών θεωρεί πως το δημόσιο χρέος θα μειωθεί.

60
ΧΡΟΝΙΑ
ΚΥΠΡΙΑΚΗ
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
1960 - 2020

Τονίζεται πως για να συμβεί κάτι τέτοιο, ενώ η ύφεση της οικονομίας θα επιδεινωθεί από το -5% στο -7% μέχρι το τέλος του χρόνου, θα πρέπει από τον Αύγουστο 2020 μέχρι τον Ιανουάριο 2021 να έχουμε πλεονάσματα, εξέλιξη αμφίβολη.

Ενόψει των πιο πάνω δεδομένων οφείλουμε να εκφράσουμε την έντονη ανησυχία του Δημοκρατικού Κόμματος για την πορεία της Κυπριακής Οικονομίας.

Κατανοούμε, ως ήταν αναμενόμενο, πως η κρίση του Κορωνοϊού έχει βγάλει εκτός πορείας τους δημοσιονομικούς σχεδιασμούς της κυβέρνησης σας.

Οφείλουμε όμως να επισημάνουμε πως η ανησυχητική πορεία του δημόσιου χρέους και των δημοσιονομικών ελλειμμάτων είχαν ξεκινήσει πριν από τον Μάρτιο του 2020, πριν την κρίση του κορωνοϊού, όπως φαίνεται και από τα αποτελέσματα του 2018 και του 2019.

Υπενθυμίζεται πως οι αρχικοί σχεδιασμοί για τη μείωση του δημόσιου χρέους για το 2020 ήταν η μείωση του στο 85% του ΑΕΠ. Αντίθετα, το δημόσιο χρέος για το 2020 προβλέπεται να φτάσει το 120% του ΑΕΠ.

Μια απόκλιση δηλαδή της τάξης του 35% από τους αρχικούς σχεδιασμούς της Κυβέρνησης. Καμία άλλη ευρωπαϊκή χώρα δεν έχει τόσο σημαντική απόκλιση από το δημοσιονομικό της πλαίσιο και τονίζεται πως αυτή η σημαντική απόκλιση δεν οφείλεται μόνο στην κρίση του Κορωνοϊού.

Κύριε πρόεδρε,

Δεν υποτιμούμε τις δυσκολίες που επέφερε η κρίση λόγω της πανδημίας και αναγνωρίζουμε πως έχουν προωθηθεί μέτρα προς τη σωστή κατεύθυνση για την στήριξη των εργαζομένων και των επιχειρήσεων, πλείστα εκ των οποίων, με τη στήριξη της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Άλλωστε, αυτός ήταν ο λόγος που, ως Δημοκρατικό Κόμμα, στηρίξαμε όλα τα μέτρα τα οποία είχαν κατατεθεί στη Βουλή, ενώ, δεν πρέπει να παραγνωρίζετε το γεγονός ότι το σημαντικότερο, ίσως, μέτρο, της αναστολής των δόσεων των δανείων εφαρμόστηκε χάρη στην καθοριστική ψήφο του Κόμματος μας.

Όμως, η πορεία των δημόσιων οικονομικών, η συρρίκνωση της Οικονομίας και η αύξηση της ανεργίας οδηγούν στο συμπέρασμα πως απαιτείται άμεσα ένα σχέδιο αντιμετώπισης των οικονομικών προκλήσεων που έχουμε μπροστά μας.

Δημοκρατικό Κόμμα

Γρίβα Διγενή 50, 1080 Λευκωσία
Τηλ. 22873800, Φαξ. 22873801, E-mail: diko@diko.org.cy

www.diko.org.cy

60
ΧΡΟΝΙΑ
ΚΥΠΡΙΑΚΗ
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
1960 - 2020

Εξάλλου, ο ίδιος ο Υπουργός Οικονομικών έχει παραδεχτεί σε συνέντευξη του στις 4/9/20 πως η δημοσιονομική πολιτική του κράτους «δεν μπορεί πλέον να είναι επεκτατική».

Συνεπώς και ενόψει των πιο πάνω διαπιστώσεων, αναμένουμε να ακούσουμε τους σχεδιασμούς της κυβέρνησης,

- Για τη μείωση του δημόσιου χρέους (από το 120% του ΑΕΠ)
- Ενώ παράλληλα θα συρρικνωθεί η οικονομία κατά -7% του ΑΕΠ το 2020
- Και ενώ θα έχουμε δημοσιονομικό έλλειμμα για το 2020 και πιθανώς και το 2021
- Και ενώ θα πρέπει να συνεχιστεί η στήριξη των κυπριακών επιχειρήσεων και των εργαζομένων που έχουν πληγεί από την κρίση

Ως Δημοκρατικό Κόμμα, παραθέτουμε πιο κάτω τις δικές μας εισηγήσεις για το πως μπορεί η κυπριακή οικονομία να στηριχθεί στην παρούσα κρίσιμη φάση, αλλά, παράλληλα να μειωθεί το δημόσιο χρέος.

Οι προτάσεις του Δημοκρατικού Κόμματος

Ενόψει των πιο πάνω προτείνουμε:

1. Την ανακατανομή δαπανών από τον κρατικό προϋπολογισμό έτσι ώστε να περιοριστούν τα ελλείμματα του κράτους σε σημαντικό βαθμό. Επ' αυτής της εισήγησης, προτείνουμε σχετική συζήτηση στην Επιτροπή Οικονομικών της Βουλής των Αντιπροσώπων, προκειμένου να καθοριστούν οι προτεραιότητες της του κράτους προς αυτή την κατεύθυνση.
2. Την άντληση χρηματοδότησης από ευρωπαϊκές πηγές και από ευρωπαϊκά προγράμματα έτσι ώστε να μειωθεί το εγχώριο χρέος.
3. Την επαναφορά του Νομοσχεδίου των κρατικών εγγυήσεων, ύψους €1.5 δις, ως αυτό είχε τροποποιηθεί με τις εισηγήσεις του Δημοκρατικού Κόμματος.
4. Τη λειτουργία Ταμείου Χρηματοδότησης Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων, το οποίο θα χρηματοδοτηθεί από τα σχετικά ευρωπαϊκά προγράμματα, καθώς η επιδότηση επιτοκίων και τα δάνεια από την ΕΤΕΠ δυστυχώς δεν φαίνεται να έχουν βοηθήσει ή/και δεν έχουν προχωρήσει.

Δημοκρατικό Κόμμα

Γρίβα Διγενή 50, 1080 Λευκωσία
Τηλ. 22873800, Φαξ. 22873801, E-mail: diko@diko.org.cy

www.diko.org.cy

60
ΧΡΟΝΙΑ
ΚΥΠΡΙΑΚΗ
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
1960 - 2020

5. Διευθέτηση του προβλήματος των ενοικίων με ειδική επιδότηση και κατάργηση της φορολογικής εκπτώσεως που ήδη έχει αποφασιστεί και φαίνεται αναποτελεσματική.
6. Επέκταση των υφιστάμενων προγραμμάτων στήριξης των εισοδημάτων και των εργαζομένων συγκεκριμένων κλάδων μέχρι το πρώτο τρίμηνο του 2021.
7. Σε συνεργασία με το τραπεζικό σύστημα πρέπει να βρεθεί ο τρόπος συνέχισης της αναστολής των δόσεων, τουλάχιστον για τους τομείς της Οικονομίας που θα συνεχίσουν να αντιμετωπίζουν προβλήματα λόγω της κρίσης του Κορωνιού, όπως είναι, για παράδειγμα, ο τομέας του τουρισμού.
8. Σε συνεργασία με το τραπεζικό σύστημα, θα πρέπει να βρεθεί ο τρόπος με κάποια εθελοντική εσωτερική ρύθμιση, έτσι η πρώτη κατοικία των ευάλωτων νοικοκυριών να μην κινδυνεύει από πλειστηριασμό μέχρι το τέλος του 2020.

Επιπρόσθετα, υπενθυμίζεται πως εδώ και κάποιους μήνες αναμένουμε να δούμε την πρόταση διαμεσολάβησης που ετοιμάζει η Κεντρική Τράπεζα, σε αντικατάσταση της σχετικής Πρότασης Νόμου που ψήφισε η Βουλή και την οποία είχατε αναπέμψει.

Τονίζεται πως το συντομότερο δυνατό, οι πιο αδύναμοι συμπολίτες μας θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να ενταχθούν σε αυτή τη διαδικασία διαιτησίας για τη διακρίβωση των χρεών τους και για να βοηθηθούν σε κάθε διαδικασία αναδιάρθρωσης.

Επιπρόσθετα, θεωρούμε πως πρέπει να ληφθούν και άλλα μέτρα, στήριξης της επιχειρηματικότητας και της οικονομίας, ιδιαίτερα με τη μορφή των κινήτρων που πρέπει να δοθούν σε κυπριακές επιχειρήσεις, ως ακολούθως:

9. Να εξεταστεί κατά πόσο θα μπορούν να δοθούν, για τους επόμενους 12 μήνες, κίνητρα στις επιχειρήσεις με φορολογικές εκπτώσεις, για να συγκρατήσουν προσωπικό. Για παράδειγμα, με μία κλιμακωτή έκπτωση του εταιρικού φόρου, ανάλογα με τον αριθμό των εργαζομένων που διατηρούσε και που διατηρεί μια επιχείρηση.
10. Να επεκταθεί η περίοδος συμψηφισμού απωλειών μίας επιχείρησης από τα 5 χρόνια στα 7.

60
ΧΡΟΝΙΑ
ΚΥΠΡΙΑΚΗ
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
1960 - 2020

11. Να ανασταλεί για ένα χρόνο η επιβολή φορολογίας λελογισμένων κερδών για τα μερίσματα.
12. Να δοθεί άμεσα ένα ποσοστό 145% απόσβεσης επενδύσεων (depreciation value) για όποια επένδυση κάνει μία επιχείρηση τους επόμενους 12 μήνες. Αυτό το ποσοστό μπορεί να αυξηθεί στο 200% για επενδύσεις στην καινοτομία.

Ελπίζουμε τα πιο πάνω να είναι βοηθητικά σε ότι αφορά τους σχεδιασμούς και προβληματισμούς της Κυβέρνησης.

Φυσικά, οφείλουμε, για ακόμα μια φορά, να επαναλάβουμε και να τονίσουμε πως το πιο σημαντικό μέτρο για τη στήριξη της κυπριακής οικονομίας είναι η αποτελεσματική αντιμετώπιση του προβλήματος υγείας που η εξάπλωση του COVID-19 προκαλεί.

Με εκτίμηση,

Νικόλας Παπαδόπουλος

Πρόεδρος Δημοκρατικού Κόμματος

Δημοκρατικό Κόμμα

Γρίβα Διγενή 50, 1080 Λευκωσία
Τηλ. 22873800, Φαξ. 22873801, E-mail: diko@diko.org.cy

www.diko.org.cy

60
ΧΡΟΝΙΑ
ΚΥΠΡΙΑΚΗ
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
1960 - 2020

Κοινοποίηση:

1. Δημοκρατικό Συναγερμό
2. ΑΚΕΛ
3. ΕΔΕΚ
4. Συμμαχία Πολιτών
5. Αλληλεγγύη
6. Οικολόγοι – Συνεργασία Πολιτών
7. ΕΛΑΜ

Δημοκρατικό Κόμμα

Γρίβα Διγενή 50, 1080 Λευκωσία
Τηλ. 22873800, Φαξ. 22873801, E-mail: diko@diko.org.cy

www.diko.org.cy